



ВІСНИК

БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Випуск 43

**Біла Церква
2006**



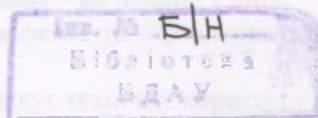
МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРО ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ЗБІРНИКА
ВІСНИКА БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ВІСНИК
БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО
АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Збірник наукових праць

Випуск 43



1. ВИД
2. Ініціали і прізвище автора, обов'язково латиницею
3. Назва статті
4. Анонс українською мовою
5. Інформація про автора

Біла Церква
2006

Затверджено вченою
радою університету
(Протокол № 8 від 26.07.2006 р.)

Редакційна колегія:

Барановський М.М., д-р с.-г. наук (відповідальний редактор);
Якименко І.Л., д-р біол. наук (заступник відповідального редактора);
Примак І.Д., д-р с.-г. наук (відповідальний за випуск);
Молоцький М.Я., д-р с.-г. наук;
Власенко М.Ю., д-р с.-г. наук;
Васильківський С.П., д-р с.-г. наук;
Бурденюк Л.А., д-р с.-г. наук;
Семілетко В.І., канд. пед. наук;
Сокольська М.О., завідувач РВІКВ (відповідальний секретар).

Вісник Білоцерківського державного аграрного університету: Зб. наук. праць.– Біла Церква, 2006.– Вип. 43.– 112 с.

У сорок третьому випуску «Вісника» висвітлені результати наукових досліджень, проведених ученими навчальних закладів та наукових установ аграрного профілю з актуальних питань землеробства і рослинництва.

Формирование воздушных луковичек чеснока озимого и его размножение в зависимости от сорта

Л.П. Капустина

Наведены данные с формирования воздушных луковичек сортов чеснока озимого стрелкующегося, их потенциальную способность и урожайность.

Forming of air bulbs of winter garlic and its reproduction depending on its sort

L. Kapustina

Here are given data about forming air bulbs of winter shaft sort of garlic, their potential ability, productivity.

Надійшла 7.11.2006 р.

УДК 631.42/45

В.І. КУПЧИК, В.В. ІВАНІНА, Л.М. ФІЛПОВА, кандидати с.-г. наук

ІНТЕГРОВАНА ОЦІНКА АГРОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ РОДУЧОСТІ ҐРУНТІВ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ЦЕНТРУ БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО ДАУ

У статті наведено результати дев'ятого туру агрохімічного обстеження ґрунтів ННДЦ БДАУ. Установлено суттєве впливання показників кислотності, вмісту гумусу, рухомих форм макроелементів у ґрунтах сільськогосподарських угідь, визначені напрями їх ефективного використання.

Антропогенні трансформації в сучасному землеробстві держави часто призводять до деградації ґрунтів, супроводжуючись низкою агроекологічних, економічних і соціальних проблем. У зв'язку з цим ефективна діяльність суб'єктів аграрного виробництва неможлива без моніторингу стану компонентів агроландшафтів, насамперед ґрунтового покриву. Облік ступеня окультурення ґрунтів у процесі їх бонітування дозволяє певною мірою оцінити виробничий потенціал земель сільськогосподарського призначення. Однак варіювання в рівні родючості ґрунтів, зумовлені їх генезисом, гранулометричним складом і будовою ґрунтоутворюючих порід, як правило, мають стійкий, постійний характер і відображаються в загальноприйнятій шкалі оцінки ґрунтів у балах бонітету [1]. Шкала бонітету різних ґрунтових відмін дає змогу в цілому охарактеризувати комплекс необхідних для сільськогосподарського виробництва агрофізичних, агрохімічних та агротехнологічних параметрів конкретних ґрунтів. З усього комплексу агрохімічних властивостей ґрунтів, що відображають стан їх родючості і з якими безпосередньо пов'язана урожайність сільськогосподарських культур найбільш інформативними є показники, які контролюються агрохімічною службою, зокрема підрозділами державного технологічного центру охорони родючості ґрунтів Міністерства аграрної політики України. До їх переліку належать ступінь обмінної та гідролітичної кислотності, вміст гумусу, обмінних катіонів, легкогідролізованого азоту, рухомого фосфору та обмінного калію. Для кожного з цих показників розроблені оптимальні параметри з врахуванням структури сільськогосподарських угідь вирощуваних культур та основних ґрунтових груп [2, 4].

Метою аналітичних досліджень була порівняльна оцінка агрохімічних показників родючості ґрунтового покриву навчально-науково-дослідного центру Білоцерківського ДАУ та визначення науково обґрунтованих напрямів їх оптимізації.

Методика досліджень. Дослідження базувались на аналізі матеріалів агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення ННДЦ [5] та порівнянні їх з нормативними показниками для окремих видів сільськогосподарських угідь і ґрунтових відмін за наступними методами:

- вміст гумусу – за методом Тюріна;
- обмінна кислотність – потенціометричним методом;
- гідролітична кислотність – за методом Каппена;
- вміст легкогідролізованого азоту – за методом Корнфілда;
- вміст рухомого фосфору – за методом Чирікова;
- вміст обмінного калію – за методом Чирікова;
- вміст обмінних катіонів – за методом Каппена-Гільковіца.

Інтегровану оцінку якості ґрунтів господарства визначали в балах за 100-бальною шкалою, де в 100 балів оцінювали еталонний ґрунт з оптимальними значеннями показників агрохімічних властивостей, інші ґрунти оцінювали відповідно до еталону за загальноприйнятою методикою [3].

Результати досліджень. За період з початку 60-х років минулого століття до 2005 року в навчально-дослідному господарстві (нині ННДЦ БДАУ) проведено дев'ять турів агрохімічного обстеження земель сільськогосподарського призначення.

В рамках дев'ятого туру обстежено 1217,8 га сільськогосподарських угідь, у структурі яких 1126, 7 га орних земель та 91,1 га саду. Орні землі включають 804,2 га польової сівозміни, розміщеної на 10 полях площею від 53,9 до 103,0 га, 307,5 кормової сівозміни розміщеної на 7 полях площею від 25,7 до 51,5 га та 15 га поза сівозміною.

Грунтовий покрив обстежуваної території досить строкатий і представлений дерново-підзолистими, темно-сірими опідзоленими, чорноземними ґрунтами та їх ґлеуватими відмінами.

Аналіз результатів дев'ятого туру обстеження ґрунтів свідчить про суттєве варіювання показників їх агрохімічних властивостей.

Оціночні показники кислотності ґрунтів вже детально охарактеризовані нами в попередніх публікаціях [6]. В цілому можна зазначити, що в структурі ґрунтового покриву господарства не ідентифіковано сильнокислі ґрунти. Середньозважений показник обмінної кислотності наближається до рівня нейтрального, становлячи рН 6,0. Частка нейтральних та близьких до нейтральних ґрунтів у структурі ґрунтового покриву ННДЦ становить 71 % або 865,7 га. Це переважно ґрунти в складі орних земель, хоча 103 га (33,6 %) кормової сівозміни можна віднести до категорії середньо- та слабокислих ґрунтів. Ґрунти ж зі слаболужною реакцією займають всього 7,6 % (85,7 га) орних земель.

Рівень гідролітичної кислотності в ґрунтах ННДЦ варіює в межах 1,02 – 2,92 м-екв/100 г ґрунту на площі 725,9 га, що відповідає категоріям слабокислих та нейтральних ґрунтів (213,7 та 512,2 га, відповідно). Таким чином, 251,4 га ґрунтового покриву земель сільськогосподарського призначення потребують хімічної меліорації у формі підтримуваного вапнування.

Кислотність ґрунтів значною мірою визначається станом ґрунтового-вбирного комплексу, зокрема вмістом обмінних катіонів кальцію та магнію. Насичення колоїдів ґрунту обмінними катіонами визначає вміст, рухомість та доступність для живлення рослин біогенних макро- та мікроелементів, а також ефективність внесених добрив. Аналіз вмісту та розподілу площ ґрунтів за категоріями забезпечення обмінними формами кальцію та магнію свідчить про суттєве їх просторове варіювання (табл. 1).

Таблиця 1 – Вміст та рівні забезпечення ґрунтів обмінними катіонами

Вид с.-г. угідь	Площі ґрунтів за вмістом обмінних катіонів								
	середній показник, м.-екв / 100 г	кальцію				магнію		середній показник, м.-екв/ 100 г	низький
		середній		підвищений		га	%		
		га	%	га	%	га	%		
Польова сівозміна	15,4	239,3	29,8	564,9	70,2	2,3	804,2	100	
Кормова сівозміна	13,0	242,2	78,8	65,3	21,2	1,8	307,5	100	
Поза сівозміною	12,2	15,0	100	-	-	2,4	15,0	100	
Сад	13,5	76,1	83,5	15,0	16,5	2,4	91,1	100	
Всього по орних землях	14,7	496,5	44,1	630,2	55,9	2,2	1126,7	100	
Всього по ННДЦ	14,6	572,6	47,0	645,2	53,0	2,2	1217,8	100	

Середня концентрація обмінно-поглинутого кальцію в ґрунтах ННДЦ у шість разів перевищує концентрацію магнію, становлячи 14,6 та 2,2 м.-екв. на 100 г ґрунту, відповідно. За категоріями забезпечення 47 % ґрунтового покриву середньозабезпечені обмінно-поглинутим кальцієм, а 53% – мають підвищений рівень забезпечення. Більша частина підвищено забезпечених ґрунтів розміщена в польовій сівозміні – 564,9 га (70,2%). Ґрунти ж кормової сівозміни, поза сівозміною та саду переважно середньозабезпечені кальцієм (78,8 100 %).

Дефіцит магнію, який відносять до групи мезоелементів, у ґрунтах зумовлює як правило, не тільки недобір врожаю, але й знижує якість товарної продукції. Всі ґрунти господарства характеризуються дуже низьким вмістом обмінного магнію, що може лімітувати продуктивний розвиток бобових, коренеплідних та бульбоплідних культур.

Традиційно головним агрохімічним показником родючості ґрунтів вважають вміст гумусу, який акумулюючи значну частину енергії біологічного кругообігу, визначає фізичні, технологічні, біохімічні властивості та поживний режим будь-якого ґрунту. Встановлено тісний корелятивний зв'язок між кислотністю, вмістом кальцію та накопиченням гумусу в ґрунті [5].

Умови ґрунтоутворення на території ННДЦ зумовили різний рівень процесів акумуляції гумусу та відповідно широке варіювання його вмісту від 2,15 до 4,51 % (табл. 2). Близько 70% ґрунтового покриття ННДЦ займають ґрунти з середнім вмістом гумусу (2,01–3,0%).

У структурі орних земель найбільші площі ґрунтів з середнім рівнем вмісту гумусу – поза сівозміною (100 %) та в кормовій сівозміні (84,7%). Ґрунти польової сівозміни на 65,8% віднесені до цієї категорії, а 34,2 % (274,9 га) мають підвищений вміст гумусу (3,01–4,0%). Ґрунти саду на 60,4 % (55,0 га) мають підвищений вміст гумусу і тільки 39,6% (36,1 га) – середньогумусовані. В складі сільськогосподарських угідь тільки ґрунти поля №1 кормової сівозміни мають високий вміст гумусу (4,01–5,0 %).

За умови інтенсивної дегуміфікації 71,4% орних земель потребують систематичного застосування органічних добрив для підтримання бездефіцитного балансу гумусу з розрахунку 10–20 т/га твердого підстилкового гною.

Гумус є головним природним джерелом доступних для живлення рослинних форм азоту. За критеріями агрохімічної служби стан азотного фонду ґрунтів визначають за вмістом та рівнями забезпечення їх азотом, що легко гідролізується. Аналіз даних наведених у таблиці 2 свідчить, що майже 80% земель сільськогосподарського призначення мають дуже низький та низький рівень забезпечення легкогідролізованими формами азоту, а серед орних земель ґрунти цих категорій становлять 81,6% або 918,4 га, з абсолютним середнім показником вмісту 143 мг на 1 кг ґрунту. Середньозабезпечені азотом ґрунти (151–200 мг/кг ґрунту) становлять всього 9,5% (107,4 га) ріллі та 43,9% (40 га) – саду.

Ґрунти з підвищеним вмістом азоту (більше 200 мг/кг ґрунту) займають всього 8,3% (100,9 га) сільськогосподарських угідь, в тому числі 6,7 % (53,9 га) польової сівозміни та 15,3% (47,0 га) – кормової сівозміни. Таким чином оптимізація азотного режиму ґрунтів ННДЦ є пріоритетним завданням для розробки системи застосування добрив.

Таблиця 2 – Вміст та рівні забезпечення ґрунтів гумусом та азотом

Вид с.-г. угідь	Площа ґрунтів з різним вмістом гумусу								Площа ґрунтів з різним вмістом азоту							
	середній показник, %	середній		підвищений		високий		середній показник, мг/кг	дуже низький		низький		середній		підвищений	
		га	%	га	%	га	%		га	%	га	%	га	%	га	%
Польова сівозміна	2,89	529,3	65,8	274,9	34,9	-	-	143	-	-	642,9	79,9	107,4	13,4	53,9	6,7
Кормова сівозміна	2,81	260,5	84,7	-	-	47,0	15,3	131	50,2	16,3	210,3	68,4	-	-	47,0	15,3
Поза сівозміною	2,53	15,0	100	-	-	-	-	123	-	-	15,0	100	-	-	-	-
Сад	3,23	36,1	39,6	55,0	60,4	-	-	147	-	-	51,1	56,1	40,0	43,9	-	-
Всього по орних землях	2,86	804,8	71,4	274,9	24,4	47,0	4,2	139	50,2	4,5	868,2	77,1	107,4	9,5	100,9	8,9
Всього по ННДЦ	2,88	840,9	69,1	329,9	27,1	47,0	3,9	139	50,2	4,1	919,3	75,5	147,4	12,1	100,9	8,3

Фосфор – один з найбільш біогенних елементів живлення рослин, у зв'язку з чим вміст рухомих форм фосфору в ґрунтах є важливим показником їх родючості. Чорноземні ґрунти зони Ліссостепу генетично мають достатні запаси загального фосфору, але ступінь їх рухомості й доступності для живлення рослин визначається низкою конкретних факторів. Це підтверджує аналіз розподілу площ земель сільськогосподарського призначення ННДЦ за вмістом рухомого фосфору (табл. 3).

Таблиця 3 – Вміст та рівні забезпечення ґрунтів рухомим фосфором

Вид с.-г. угідь	Площі ґрунтів за вмістом рухомого фосфору										
	середній показник, мг P ₂ O ₅ /кг гр-ту	низький		середній		підвищений		високий		дуже високий	
		га	%	га	%	га	%	га	%	га	%
Польова сівозмiна	100	-	-	512,6	63,7	273,6	34,1	-	-	18	2,2
Кормова сівозмiна	129	19,0	6,2	83,8	27,3	157,7	51,3	47,0	15,3	-	-
Поза сівозмiною	129	-	-	-	-	15,0	100	-	-	-	-
Сад	116	-	-	49,0	53,8	37,9	41,6	-	-	4,2	4,6
Всього по орних землях	108	19,0	1,7	596,4	52,9	446,3	39,6	47,0	4,2	18,0	1,6
Всього по ННДЦ	108	19,0	1,6	645,4	53,0	484,2	39,8	47,0	3,9	22,2	1,8

Середньозважений показник вмісту рухомого фосфору в ґрунтах ННДЦ становить 108 мг/кг ґрунту, що відповідає підвищеному рівню забезпечення. Однак, в загальній структурі сільськогосподарських угідь ця категорія ґрунтів становить лише 39,8% (484,2 га). Більше половини орних земель (52,9%) та земель польової сівозмiни (63,7%) належать до категорії середньозабезпечених фосфором, а серед ґрунтів кормової сівозмiни 6,2% – низько забезпечені, хоча комплекс ґрунтів цього виду с.-г. угідь включає 15,3% (47 га) високозабезпечених фосфором ґрунтових відмін. Всього ж ґрунти з високим і дуже високим рівнем забезпечення фосфором займають 5,7% (69,2 га) території ННДЦ, в тому числі 5,8% (65 га) ріллі. Таким чином, з метою ефективного використання фосфорних добрив у господарстві доцільно оптимізувати їх розподіл і норми внесення між сівозмiнами та вирощуваними культурами.

Варіювання гранулометричного складу ґрунтів ННДЦ суттєво вплинуло на забезпечення їх обмінним калієм, потенційно доступним для живлення вирощуваних сільськогосподарських культур (табл. 4).

Таблиця 4 – Вміст та рівні забезпечення ґрунтів обмінним калієм

Вид с.-г. угідь	Площі ґрунтів за вмістом обмінного калію									
	середній показник, мг K ₂ O/кг гр-ту	середній		підвищений		високий		дуже високий		
		га	%	га	%	га	%	га	%	
Польова сівозмiна	73	610,9	76,0	193,3	24,0	-	-	-	-	
Кормова сівозмiна	70	234,8	76,4	72,7	23,6	-	-	-	-	
Поза сівозмiною	140	-	-	-	-	15,0	100	-	-	
Сад	110	61,2	67,2	12,0	13,2	9,0	9,9	8,9	9,7	
Всього по орних землях	73	845,7	75,1	266	23,6	15,0	1,3	-	-	
Всього по ННДЦ	76	906,9	74,5	278	22,8	24,0	1,8	8,9	0,7	

Середньозважений показник вмісту обмінного калію в ґрунтах становить 76 мг/кг ґрунту, що відповідає середньому рівню забезпечення. ґрунти цієї категорії становлять 74,5% (906,9 га) ґрунтового покриття сільгоспугідь та 75,1% (845,7 кг) – ріллі.

Переважає вказана категорія ґрунтів в орних землях сівозмiн та саду. Підвищено забезпечені калієм ґрунти (81-120 мг/кг) в цілому займають 22,8% обстеженої території та 23,6% – ріллі. ґрунти поза сівозмiною мають високий рівень забезпечення обмінним калієм (121-180 мг/кг), а 9,7% (8,9 га) ґрунтового покриття саду дуже високо забезпечені доступним для рослин калієм (>180 мг/кг).

Таким чином, підтримання оптимального калійного режиму ґрунтів потребують в першу чергу орні землі польової та кормової сівозмiн.

Комплексна інтегрована оцінка агрохімічних показників стану родючості ґрунтів свідчить, що в структурі сільськогосподарських угідь ННДЦ найвищі оціночні бали мають орні землі польової сівозмiни – 63 бали з коливаннями від 55 до 74 балів в окремих полях. ґрунтовий покрив саду може бути оцінений в 57 балів, а найменші показники характерні для ґрунтів кормової сівозмiни – 41 бал, з варіацією від 25 до 54 балів.

Висновки та перспективи подальших досліджень. 1. Ґрунтовий покрив ННДЦ характеризується суттєвим варіюванням показників агрохімічних властивостей.

2. 251,4 га ґрунтового покриву польової, кормової сівозміни та саду потребують хімічної меліорації у формі вапнування.

3. Ґрунти господарства характеризуються дуже низьким вмістом обмінного магнію.

4. Забезпечення бездефіцитного балансу гумусу на 71,4% ріллі потребує систематичного застосування органічних добрив.

5. Орні землі господарства потребують оптимізації азотного, фосфорного та калійного режимів ґрунтів.

6. Ефективне забезпечення галузі тваринництва ННДЦ кормами потребує подальшого окультурення і підвищення родючості ґрунтів кормової сівозміни.

Перспективи подальших досліджень полягають в розрахунках індексів окультурення ґрунтів за комплексом агрохімічних показників ННДЦ та їх кореляції з урожаєм.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Балаєв А.Д. Родючість ґрунту, її кількісна та якісна оцінка// Агрохімія і ґрунтознавство.- 2006.- №3.- с.4-6.
2. Сучасний стан родючості ґрунтів і майбутній урожай / Д.М. Бенцаровський, О.С Щербатенко, Л.В. Дацько та ін. // Агрохімія і ґрунтознавство.- 2006. - №3. - С.6-8.
3. Методические рекомендации по проведению бонитировки почв/Под ред. Л.Я. Новаковского.- К.:УААН, 1993.- 96с.
4. Методика суцільного ґрунтового-агрохімічного моніторингу сільськогосподарських угідь України/ За ред. О.О.Созінова, Б.С.Прістера. - К.: Укragрохімія, 1994. - 162с.
5. Матеріали агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення ННДЦ БДАУ. - К., 2005. - 45с.
6. Купчик В.І. Оціночні показники кислотності ґрунтів навчально-науково-дослідного центру Білоцерківського ДАУ// Аграрні вісті. - 2006. - №3. - С.14-16

Интегральная оценка агрохимических показателей плодородия почв учебно-научно-исследовательского центра Белоцерковского ГАУ

В.И. Купчик, В.В. Иванина, Л.Н. Филиппова

В статье приведены результаты девятого тура агрохимического обследования почв УНИЦ БДАУ. Установлено существенное варьирование показателей кислотности, содержания гумуса, подвижных форм макроэлементов в почвах сельскохозяйственных угодий, определены направления их эффективного использования.

Integration appraisal agrochemical properties soil fertility of educational science research centre Bila Tsherkva SAU

V. Kupchik, V. Ivanina, L. Filippova

In article deals with the results of the ninth round of agrochemical soil monitory. There has been established essential variation proofs of acids, humus contents and mobile form of nutrition's elements in soil of agricultural lands, determined the directions of them effective use.

Надійшла 9.11.2006 р.

УДК: 582.1+632.9:635.2

Н.П. САДОВСЬКА, Г.М. ПЕТАК, кандидати біол. наук

Ужгородський національний університет

І.Г. ПОПОВИЧ, аспірант

Київський національний аграрний університет

ВИВЧЕННЯ ФІТОФТОРОСТІЙКОСТІ ПОМІДОРІВ ТА ФОРМУВАННЯ СТАТЕВОЇ СТАДІЇ ПАТОГЕНУ В ПРИРОДНО-КЛІМАТИЧНИХ УМОВАХ ЗАКАРПАТТЯ

Вивчена стійкість до фітофторозу у вітчизняних та зарубіжних сортів помідорів. Досліджена кількість ооспор як джерела статевого поновлення патогену.

Фітофтороз помідорів – одна з найнебезпечніших хвороб цієї культури в Україні та світі загалом. Збудник захворювання – гриб *Phitophthora infestans* (Mont.) de Bary – здатний спричинити епіфитотії, що можуть знищити весь урожай культури.

АГРОБІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЗЕМЛЕРОБСТВА

Лозінський М.В. Використання фізичних показників зерна при доборі на якість озимої пшениці	5
Петак Г.М., Садовська Н.П., Попович І.Г. Стійкість коренеплодів моркви до ураження хворобами під час зберігання.....	9
Примак І.Д., Примак О.І. Історичні аспекти формування примітивних систем землеробства в Україні.....	13
Капустіна Л.І. Формування повітряних цибулинок часнику озимого та його розмноження залежно від сорту.....	20
Купчик В.І., Іваніна В.В., Філіпова Л.М. Інтегрована оцінка агрохімічних показників родючості ґрунтів навчально-науково-дослідного центру Білоцерківського ДАУ.....	23
Садовська Н.П., Петак Г.М., Попович І.Г. Вивчення фітофторостійкості помідорів та формування статеві стадії патогену в природно-кліматичних умовах Закарпаття.....	27
Яковенко О.М. Личинки коваликів – дротяники (<i>Coleoptera, Elateridae</i>) на сходах цукрових буряків.....	30
Шох С.С. Комплексна оцінка скоростиглості дикого виду, напівкультурних різновидностей та мутантних форм помідора.....	34
Сенчук М.М. Основні напрями і технічне забезпечення для підтримання балансу гумусу в ґрунті.....	37
Трегуб М.І., Чуба В.В. Використання моторного пального з рослинної олії.....	44
Жук О.Я., Срібна І.М. Формування основних біометричних показників капусти брюссельської залежно від схеми розміщення рослин.....	48
Мацкевич В.В., Мацкевич Н.О., Філіпова Л. М. Обмеження надходження вірусів у рослини при виродженні картоплі.....	51
Роговський С.В., Роговський Д.С. Вплив температури та вологості повітря на проростання насіння і розвиток сянців софори японської (<i>Sophora japonica L.</i>).....	54
Чепурний В.Г. Урожайність та біологічна здатність до формування врожаю сортів та перспективних гібридних форм агрусу в умовах Лісостепу України.....	58
Гибало В.М., Москаленко Н.А. Якісні показники плодів фундука в умовах Лісостепу України.....	62
Московчук В.М., Ткачук В.М., Шевченко О.М. Результати вивчення зразків голозерного вівса.....	65
Бригадиренко В.В., Корольов О.В. Особливості спектра живлення <i>Pterostichus melanarius</i> (<i>Coleoptera: Carabidae</i>) у лабораторних умовах.....	67
Господаренко Г.М., Машинник С.В. Вплив азотних добрив на врожайність і якість пшениці в умовах Правобережного Лісостепу.....	71
Васьков Г.Є. Підвищення концентрації клітинного соку азиміни трилопатевої (<i>Asimina triloba Dunal</i>) як фактор індукції цвітіння.....	76
Шушківська Н.І., Кривенко А.І. Клопи – шкідники кормових бобових культур.....	79
Лавриненко Ю.О., Коковічін С.В., Найдьонов В.Г., Нетреба О.О. Агроекологічна мінливість висоти кріплення качана у лній та гібридів кукурудзи в умовах зрошення.....	81
Слободенюк О.І. Еколого-біологічні особливості західного квіткового трипса <i>Frankliniella occidentalis</i> (<i>Thysanoptera: Thripidae</i>) в умовах закритого ґрунту України	84
Хоменко Т.М. Добір за озерненістю колоса в поколіннях генетично нестабільних мутантів озимої пшениці.....	89
Перцьовий І.В. Екологічні наслідки впливу Чорнобильської катастрофи на ґрунти сільськогосподарських угідь ТОВ “Іванівське” та ДП “Навчально-дослідне господарство БДАУ”.....	93
Сакало В.М., Калініченко А.В., Шарун Т.А. Зменшення енергозатрат аграрного виробництва за рахунок оптимізації параметрів технологічних операцій	98
Пюю В.Л. Застосування біостимуляторів росту на природних пасовищах Передкарпаття України.....	103
Ловас В.П. Виявлення основних морфологічних ознак сортів тютюну сигарного типу.....	106

Реєстраційне свідоцтво КВ №2581

Вісник Білоцерківського державного аграрного університету

Збірник наукових праць

Випуск 43

Редактор О.О. Грушко

Комп'ютерна верстка: О.В. Кухарева

Показники	Порівняння				Середнє	Підвищення від стандарту, %
	2004	2003	2002	2001		
Врожай, ц/га	24	24	24	23	24,6	+25,5
Вміст вмісту тютюнових листків, %	67	69	68	72	69	+32,7
Висота рослин, см	182	181	181	181	181	+24,5
Ширина листків	81	81	81	81	81	+24,5
Товщина листків	81	81	81	81	81	+24,5

Revelation of base morphological signatures tobacco of cigarettes types

Здано до складання 27.11.2006. Підписано до друку 6.02.2007.
 Формат 60x84¹/₈. Ум. др. арк. 13,02. Зам. 3427. Тираж 300.
 Сектор оперативної поліграфії РВІКВ БДАУ.
 09117, Біла Церква, Соборна площа, 8/1, тел. 3-11-01.